

Трабуна візантійського слова на візантійській землі

Адреса Редакції і Адміністрації "Свобода", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 YHC: HEnderson 5-8740

ХОЧУТЬ ВСТАНОВИТИ ДВОТІСЯТОВІСТЬ ДОПОМОГИ ФАРМЕРАМ

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ФАРМЕРСЬКУ ДОПОМОГУ З КОЖНИМ ДНЕМ СТАЄ НЕСПРИЯТЛИВИШИМ ДЛЯ УРАДУ, І ПРЕЗИДЕНТ НОГО НЕ ПІДПИСИШЕ

Вашингтон. — Спільна Конгресова Конференція, — складена з представників Сенату і Палати Репрезентантів, 29-го березня ухвалила двотісотову систему допомоги фермерам за пшеницю і рис. Щодо пшениці, то згідно з ухваленням законопроект став законом, то фермери мали б голосувати, чи вони бажають допомоги за старою системою чи за новою. Якщо б цей законопроект став законом, то фермери діставали б більшу допомогу, бо ухвалення законопроект передбачав 90-відсотковий паритет і за інші фермерські продукти. Представники уряду заявляють, що Спільна Конгресова Конференція щораз далі ухвалює такі пункти фермерського закону, на які уряд не може погодитися, і тому президент Айзенгауер напевно поставити "вето" проти цього законопроекту, якщо б його в теперішній редакції прийняли обидві палати Конгресу. Після ухвалення цих частин законопроекту Сенат почав свої величезні какації, які триватимуть до 9-го квітня. Республіканський сенатор Джордж Д. Ейкен заявив, що Сенат, "не робить поступів в тому, щоб фермери дістали ще цього року новий закон про допомогу їхній продукції. На думку цього сенатора уряд ніколи не погодиться на те, щоб існувала двотісотовість в допомозі фермерам. Ця двотісотова система допомоги фермерам за випро- дуктовану пшеницю набрала б важкості в найближчому році, якщо б схвалити біль-

ПОМЕРЛА ОЛЕНА КИСІЛЕВСЬКА, СЕНЬОРОКА УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО РУХУ

Оттава, Канада. — Минулого четверга, 29-го березня, тут померла Олена Кисілевська, одна з найвидатніших українських громадських діяльниць, зокрема в діяльності організації українського жіноцтва. Була редакторкою відомих в Західній Україні жіночих видань "Жіноча Воля" і "Жіноча Доля", редагувала якийсь час жіночу сторінку у львівському "Ділі" та співпрацювала в численних інших українських жіночих виданнях. Належала також до постійних співробітниць "Свободи". Одна з останніх її праць: "Українське жіноцтво у вільному світі" була надрукована у Ювілейній Книзі Українського Народного Союзу: "Українці у вільному світі" за 1954-й рік. Від 1928 року сл. п. Олена Кисілевська була кількарічною сенаторкою до польського сенату з листи УНДО. Від 1948-го року очолювала створену тоді на Світовім Конгресі Українського Жіноцтва у Філадельфії Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). Останні роки прожила Олена Кисілевська в канадській столиці Оттаві після труднощів при канадському уряді свого сина д-ра Володимира Кисілевського. Після смерті Покоїної, днюючи головою СФУЖО, до чергового конгресу, став теперішній заступник голови, пані Олена Лотоцька, голова Союзу Українок Америки. Похоронил сл. п. Олену Кисілевську відбувається в Оттаві в понеділок, 2-го квітня, з місцевої української католицької церкви на двинтар Нотр Дам.

Адмірал Райт про загрозу советських підводних човнів

Нью Йорк, Н. Й. — Головний командант Атлантичної флотії і найвищий командант союзних флотів НАТО на Атлантику адмірал Джероуд Райт промовляючи на прийнятті Клубу Захоронної Преси, звернувши увагу на нестачі підводної флотії цієї країни. Він твердив, що на принципі цього року Совети матимуть у свій разів більше підводних човнів, як мав їх Гітлер на початку другої світової війни, у шість разів більше літаків-носіїв і в три рази більше лінійних кораблів та великих бойових кораблів. Адмірал Райт казав, що багато американських підводних човнів вже перестаріли, а модерні підводні човни замало. Своєю підводною флотією, заявив адмірал, Совети могли б ізолювати Європу від США вже на самому початку війни. Совети вже в найближчому часі озброїть свої підводні човни керуваннями ракетами, і це буде поважною загрозою для американського континенту. Адмірал Райт домагався збільшення числа підводних човнів та розбудови нової флотії цієї країни.

ЗДА мають запас воєнних сирівців на \$6,000,000,000

Вашингтон. — Уряд Оборони Мобілізації у своєму щорічному звіті повідомляв, що до 31-го грудня 1955 року закуплено воєнних сирівців на 6,300,000,000 доларів. В той час замовлених сирівців, потрібних для ведення війни, було на суму 500,000,000 доларів. Конгрес ще в 1946 році уповноважив уряд закуповувати воєнні сирівці і тримати їх в магазинах на випадок неочікуваної потреби. Згідно з ухвалою Конгресу, уряд може закупити воєнних сирівців на суму 11,200,000,000 доларів, і досі більш як на половину цю програму вже здійснено. Між іншим, уряд купує переважно ті воєнні сирівці, які треба спроводжувати з далеких країн і які під час війни важко було б транспортувати. Зокрема, закуплено сирівці з таких країн, як Мадгаскар і Цейлон. Вартість цих сирівців зросла на 433,000,000 доларів, бо від того часу деякі з них подорожчали.

"THE MUSE IN PRISON" ЯРА СЛАВУТИЧА — НОВЕ АНГЛОМОВНЕ ВИДАННЯ "СВОБОДИ"

У Видавничстві "Свобода" тільки що появилася друком англійською мовою книжка Яра Славутича п. н.: "The Muse in Prison" — "Муза в неволі". Книжечка, що має 64 сторінок, охоплює одинадцять нарисів про такий чи інший спосіб злівадованих Москвою українських підсудових поетів та зразки їхніх творів. Передмовою до книжки написав проф. Кларенс Маннінг. На початку книжки подано список тих українських підсудових поетів і письменників, яких розстріляно або які, щоб уникнути смерті з рук комуністсько-московського катів, самі наложили на себе руку, та кількох десятків депортованих або в інший спосіб репресованих. Котрі нарис, разом із зразками їхніх творів, поміщено про Миколу Зерова, Павла Филиповича, Михайла Драгича, Дмитра Загула, Михайла Погансена, Євгена Плужника, Володимира Свіданського, Дмитра Фальківського, Олександра Визька та Марка Антіоха. На кінці книжки подано закінчення та загальну бібліографію. В тексті поміщено фотознімки розстріляних поетів. Мистецький пакт і Вагдальський пакт "окружили" Індію. Під оплески цілого індійського парламенту Неру гостро атакував військово-політичний союз, при чому він говорив за іменем тільки про західні союзи, а не згадав комуністичних. Неру виголосив пісню-годинну промову в індійському парламенті на закордон-

Президент і вірні християнських Церков у ЗДА відзначили урочисто Велику П'ятницю

Велику П'ятницю — день смерті Христа відзначено в католицьких та протестантських церквах ЗДА жалобними Богослуженнями і відправами. Президент Айзенгауер у своєму листі, переданому свящ. Едвардові Л. Елсонові парохом Національної Протестантської Церкви у Вашингтоні, підкреслює, що святкування Великої П'ятниці скріплює американців у їх намаганнях жити добрими християнами і що воно озброїть чоловіків і жінок доброю волею для глибокого зрозуміння і сприйняття тих духовних вартостей, що ведуть їх в їхньому прагненні миру і кращого життя для всього людства у світі. Великотижневі Богослуження, зокрема страшно-чотирьохгодинні відправи цього року в католицьких церквах східного обряду, зокрема в українській церкві. Цілію цієї зміни є відновити величну традицію великотижневих відправ, додержувану ще перед 400 роками.

Ісландія не хоче американської бази

Рікявік, Ісландія. — Між Ісландією урядом, урядом "З'єднаних Держав" і командуванням НАТО ведуться тепер дипломатичні розмови у зв'язку з резолюцією, яку ісландський парламент прийняв в минулу середу 28 березня ч. р. про неможливість ісландсько-американського договору з 1951 року. Цей договір дозволяв "З'єднаним Державам встановити постійну Кедрівку на острові Ісландія американську летунську базу. За названим договором Ісландія має право зажадати ліквідації цієї бази, але це може статись шойно за умови, якщо Ісландія не прийматиме на себе відповідальності за розміщення бази. За названим договором Ісландія має право зажадати ліквідації цієї бази, але це може статись шойно за умови, якщо Ісландія не прийматиме на себе відповідальності за розміщення бази. За названим договором Ісландія має право зажадати ліквідації цієї бази, але це може статись шойно за умови, якщо Ісландія не прийматиме на себе відповідальності за розміщення бази.

Ізраїль і Сирія обмінялись "воєнними полоненими"

Єрусалим. — Хоч між Ізраїлем і Сирією існує від 1949 року перемир'я, проте часті прикордонні "інциденти" довели до того, що по обох сторонах набирався "воєнний полон". В четвер 29 березня ч. р. відбулася в прикордонній місцевості біля ріки Йордан винесена повоєнна: жиди повернули Сирії 35 сирійських воїнів і шістьох цивільних, а Сирія повернула чотирьох воїнів і одного цивільного. Ізраїль захопив в полон сирійців здебільша 12 грудня мин. року у своєму військово-морському порту на сирійській території над Галілейським озером, а Сирія схопила ізраїльських воїнів на своїй території ще 8 грудня 1954 р. Один ізраїльський воєнний полонений в сирійській в'язниці. Між сирійськими цивільними особами була теж одна дівчина.

Шведський прем'єр прибув до Москви

Москва. — Шведський прем'єр Таго Ерландер прибув з офіційним близько двотижневим відвіданням до СССР. На летищі привітали його Булганін, Молотов, Сабуров і інші совєтські керівники. Ерландер заявив у вступній промові, що вправді в минулому не раз бували між Швецією і Росією "криваві епізоди", але тепер між цими країнами панують "традиційна приязнь". "Ізвестія" і "Правда" у статтях з приводу приїзду прем'єра Швеції, цілком одверто висловлюють совєтські надії зв'язані з відвіданням у Москві скандинавських державних діячів (впродовж останніх місяців приїждили туди президенти або прем'єри Фінляндії, Норвегії, Данії й Ісландії). Ціле Балтійське море, мовляв, і північно-західна частина Атлантичного океану повинні бути "мировим зоном", з "нейтральними країнами", себто — у практиці — повинні бути відкриті для настання совєтської воєнної флотії. Тек Ерландер планує відвідати в Києві, над Чорним морем, в Ростові й Доном та на Кавказі. Він є першим закордонним діячем, який виступив з такою заявою. Як свідчить уряд, це свідчить про зближення між Швецією та СРСР.

Неру заявляє, що Захід "окружив Індію"

Нью Делі. — У своєму новому виступі проти Заходу, індійський прем'єр Неру заявив, що військово-політичний союз між Південно-Східною Азією та Багдадським пактом "окружили" Індію. Під оплески цілого індійського парламенту Неру гостро атакував військово-політичний союз, при чому він говорив за іменем тільки про західні союзи, а не згадав комуністичних. Неру виголосив пісню-годинну промову в індійському парламенті на закордон-

МАДЯРИ РЕАБІЛІТУЮТЬ ПОВІШЕНОГО "ЗРАДНИКА"

Будапешт. — Матіаш Ракочі, перший секретар мадлярської "Робітничої", насправді комуністичної партії, у привідній промові в м. Бгер признав, що колишнього закордонного міністра комуністичної Мадярщини Ласло Райка судили й повісили 15 жовтня 1949 року, "помилково". Суд над Райком і його екекція відбулися на приказ того ж Матіаша Ракочі. Партійний провід, мовляв, ствердив, що суд над Райком полягав на провокації. Тому тепер комуністична партія Мадярщини реабілітує Райка й інших, яких засуджено разом з ним, між ними також чільних комуністичних діячів, яких повісили були разом із Райком, як також тодішнього шефа штабу мадлярської армії і шефа поліції, яких теж за судили були на смерть і розстріляли. Ракочі (якого раніше прізвище з Розенкранц), признавши цинічно до "помилки", проголосив водночас звільнення з в'язниці багатьох соціалістів, які сиділи в в'язниці від кількох років. Один із них признав невинним, до інших застосовано амністію. Л. Райка й інших видівданих засудили були на смерть за "зраду", яка мала проявлятися у змові проти мадлярського уряду за підмогою Тіта. Райк, мовляв, стояв на чолі заговорів, який мав замір перевести державний переворот і встановити новий режим, підпорядкований Тітові, а сам Райк мав стати тоді прем'єром. Сам Райк, як і всі інші обвинувачені, на процесі "реабілітації" в Болгарії, Албанії, Румунії і Чехословаччині, де "випущено" мадлярських комуністів під захистом їхньої "змови" з Тітом.

Гувер мол, помилився в оцінці торгівлі націоналістичного Китаю з червоним Китаєм

Вашингтон. — Державний секретар Герберт Гувер, мол., признав, що помилився в своїх знаннях під час переслухання в сенатській постійній слідчій підкомісії, що націоналістичний Китай веде позбавлену багатомільйонною торгівлю з китайськими комуністами. На черговому переслуханням згаданій підкомісії Гувер, мол., ствердив, що торгівля націоналістичного Китаю з комуністичним Китаєм не переходила суми 250,000 доларів і що не відповідав правді його твердження, висловлене в понеділок цього тижня, що націоналістичні з Формози продають збройним комуністам кожен рік великих товарів на багато мільйонів доларів. В четвер Гувер спростував своє твердження, кажучи, що торгівля між обома Китаєм до деяких медичних виробів і відбувається вона не безпосередньо, але іде через Гонг Конг. Щоб одержати виразнішу картину торгівлі забороненими товарами між Заходом і Сходом, сенатська слідча підкомісія звернулася до уряду з проханням опублікувати листу заборонених для вивозу товарів, але уряд висловив свою згоду поширювати про те тільки підкомісії на одній з її закритих сесій. Члени підкомісії погодилися на це, заперечувавши лише сен. МекКарті і на знак протесту вийшов із залу переслухання. Сен. МекКарті заявив, що громадянство мусить бути докладно поінформоване про цілу справу і що листа заборонених для вивозу товарів мусить бути опублікована.

В СВІТІ

● Мальта — щасливий для Англії винятковий: коли всі інші її колонії колонії раніше або пізніше різним, мирним чи революційним, способами ставали незалежними, зберігаючи зв'язок з Коммонвелтом, або й розриваючи його, то Мальта хоче зрестися спеціальних автономних привілеїв і стати інтегральною частиною Британії. Але, мабуть, сам англійський уряд має щод цього сумніви, бо прем'єр Іден запевняє, що на Мальті відбувається в цій справі плескати. На іншому середземноморському острові Кіпрі, де революція проти Англії за право самовизначення і звільнилася з Грецією.

● Хрущов такий самий інтригант і "ліквідатор" противників у боротьбі за владу, як Сталін, — твердить лондонський "Дейлі Мейн" і наводить на доказ найбільших співробітників та приятелів Маленкова, які "зникли", коли Хрущов вів закулісну кампанію за усунення від влади першого наступника Сталіна. Адріанов, Мамнов, Пресс, Тіков і інші — це прізвища, що їх наводять англійські часописи.

● Князь Единбургу, чоловік королеви Єлизавети II, має великий вплив на політичні погляди своєї дружини і веде розв'язну господарку — недовольно заспокоєний йому деякі англійські часописи ("Дейлі Міррор" і ін.). Князь Единбургу, близький кривий грецького короля, бучить рішуче не погоджується з теперішньою репресивною політикою англійського уряду на Кіпрі.

● Кондота Церков для міжнародних справ — спільна агенція Світової Ради Церков і Міжнародної Ради місіонерів — відбуває у Женеві наради. Ця комісія має величезний вплив у протестантських країнах і старався посередити в англійсько-грецькому конфлікті за Кіпр, стоячи у тісному зв'язку за грецькими православними, так і з англійськими протестантськими колами.

● Генерал Акірі Намбар, колишній головний командант французької армії в Індокитай, зізнав на судовому процесі, який ведеться проти трьох колишніх в'єтнамських урядовців французької державної Ради Безпек за шпигунство, — що у французькому командуванні в Індокитай під час війни з комуністами панував принцип: ні про що не звітувати Парижу, бо, мовляв, звідти все дісталося до відома комуністів. Він навіяв конкретний випадок: що в'єтнамські комуністи розпочали офензиву проти Ляосу, після того, як у французькому звіті, висланому до Парижу, сказано, що француз не зможе витримати цієї країни.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
One year \$10.00	One year \$10.00
Six months 5.25	Six months 5.25
Three months 2.75	Three months 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СПРАВЖНИЙ АМЕРИКАНИЗМ

Кожна етнічна група в цій країні мусить бути якнайбільше зацікавлена в тому великому комплексі справ, що їх можна окреслити одним словом — американізм. Що це є американізм? Під цим словом усі енциклопедії розуміють в першу чергу американські властивості англійської мови. Та це тільки стисла, словниково-енциклопедична інтерпретація цього поняття. В ширшому розумінні, американізм — це найкращі властивості і найшляхетніші прикмети американської нації. Це точніше було б поняття інтерпретувати, як суму найкращих властивостей і найшляхетніших прикмет американської нації в її історичному становленні та розвитку.

Виходячи з такого поняття американізму, треба в першу чергу звернути увагу на його головну суть: синтезу багатьох рас, культур і традицій, що становить цю єдину в своєму роді американську національну мозаїку. Всі бо сьогоднішні американці, за винятком автохтонної індіанської групи, є іммігрантами або нащадками іммігрантів. Вони мають у своєму родоводі властивості рас і культур чи не всіх країн "старих континентів", з яких вони чи їхні предки походять. Це чуже расове і культурне — як кажуть американці — "заплілля" (бекграунд) плюс властивості американського розвитку та американських ідеалів і становить справжній американізм, який масою на думці.

Таке розуміння американізму і така його інтерпретація не є нашою вигадкою чи нашим підтитуванням цього поняття під наші потреби або побажання. Американізм бо в такій інтерпретації розуміють найкращі представники саме американізму, найвищі американські державні діячності і найвидатніші мислителі, предки яких, можливо, й не були на "Майфлавері", але цілком певно кляли перші основи під американську націю і американізм.

Цими поняттями мусили керуватись також ініціатори створення три роки тому спеціального Комітету в справі ролі чужих мов в американському житті, передовим членом якого є й відомий наш громадянин та публіцист, п. Ярослав Чиж, співдиректор Загальної Ради для Американської Єдності. Старанням цього Комітету оформлено започатковану у вересні 1954-го року на конференції Асоціації Модерних Мов в Нью-Йорку, "програму акції для вчителів чужих мов" в американських школах. Саме ця програма є одним з найкращих і найбільш характеристичних проявів справжнього американізму.

В чому діло? Поперше, Комітет виходить із засади, що збереження, вивчення і розвиток традицій, культур та мов поодиноких етнічних груп в Америці є рівнозначні з американізмом. Це діаметрально розходиться з поняттями деяких або й багатьох членів поодиноких етнічних груп, які думають, що вони "американизуються" тим, що дублюють традиції, культури і мови своєї етнічної групи. Це — принципова справа. Справжній бо американізм вимагає збереження своїх етнічних традицій, культур та мов і достоїнства їх використання їх для американської цілості. Це й є суть виписаного на американських монетах мотта Республіки: "Е плорібус унум — єдине в багатьох".

Програма акції, про яку мова, базується в подальшому на таких принципах: всі мови і всі культури однаково заслуговують на пошану; мова і культура — це невідлучні поняття і тому, вивчаючи культуру, треба від початку вивчати мову; більший пошанування до іммігрантів та їх походження заощадить Америці багато мовних і культурних утрат, а тому треба всі етнічні групи заохочувати і допомагати їм, щоб передавали своїм дітям свої мови і культурні традиції.

Це — тільки загальні основи і напрямні згадані акції. Вона запланована на найширшу скалою по всіх школах в осягках поселення етнічних груп, при тісній співпраці в першу чергу вчителів і батьків, а далі і громадських організацій і не в останній мірі чужомовної преси.

Правильність такої постановки справи є наявна і ініціативу для відповідної акції можна тільки привітати та всіма силами підтримати. Очевидно, що ми будемо слідувати за розвитком цієї акції і інформувати про неї наш загальний повинен її відповідно підтримувати на місцях. Але при цій нагоді треба звернути, зокрема, увагу на основу та принцип цієї акції, бо вони стосуються не тільки до неї самої, але є це найбільше потрібні для кожної з етнічних груп, між ними й для нашої, української. Якби ми ці принципи засвоїли і якби ми по-справжньому розуміли американізм, то як же інакше виглядала б сьогодні наша спільнота та весь її прогрес.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

КРЕМЛІВСЬКИЙ ПЛАН ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Вашингтон. — Якось непомітно, без пресоного розголосу, пройшла недавня дуже цікава промова сенатора Лангера (Респ., Півн. Дакота) на пленумі Сенату. Певно, преса не надто цікавилася промовою тому, що сама тема її була не популярна: зворот майна, сконфіскованого під час війни у німецьких громадян на території ЗДА. Це сконфісковане майно оцінюється суми 500 мільйонів доларів. Тепер — через десять років після закінчення війни, коли німці з ворогів стали союзниками, зворот цього майна має особливе моральне й політичне значення. Сен. Лангер, давній сторонник повного звороту, цим разом пропонував передати чужинцям майно з-під відання департаменту юстиції у відання державного департаменту (закордонні справи), бо справа ця має зовнішньополітичний характер. Але при цьому уклав аргументи, які виходять далеко за межі основного питання. Він стверджує, що вся політика конфіскації — це був не американський, а кремлівський план економічного нищення Німеччини, хоч виконаний американськими урядовцями. Це звучить дивно, але аргументи Лангера, які спираються на відомі факти з шпигунської справи Вайта й Гісса, роблять його висновки правдоподібними.

Передусім, заявив сенатор Лангер, сама конфіскація приватного майна — супротивна американському світоглядові, натомість вона є прямим висновком із марксистсько-комуністичної ідеології. Лангер завадав собі труду простудити марксизм та комунізм і цитував їх класики. А саме історія закону про конфіскацію та його переведення — в його оповіданні — така, що могла б бути сценарієм для доброго шпигунського кінофільму. З дозволу промови Лангера можна уложити хронологічний перебіг в декількох спрощеннях.

Кордел Гол, державний секретар під час війни, мав уже в 1942-му році план ліквідації політики супроти Німеччини. Цей план уклав Кордел Гол на бажання президента Рузвельта, і був він, за словами сен. Лангера, адекватний з традиційним американським світоглядом, але не згідний з планами Сталіна, який хотів повного економічного зруйнування Німеччини. Сталін мусів знати про цей план і погляди Гола, бо а комітет політичного планування в державному департаменті працював Лоренс Догган, приятель пізніше викритих совєтських шпигунів Алджера Гісса та Генрі Декстера Вайта, який сам стояв під підозрою і пізніше покінчив самогубством.

Зрештою, в 1943-му році Гол написав статтю, в якій викинув свої погляди, що конфіскація приватного майна, хоч би й осіб з ворожої держави, суперечить американській традиції і дуже шкідлива в наслідках. З того часу починається проти Гола

неперебірлива кампанія т. зв. "ліберального фронту". В урядових колах гольдним противником Гола став тодішній секретар фінансів Моргентау. І аж після війни довідалися американці (разом із Конгресом), що Моргентау тасним наказом з 15 грудня 1941 року призначив Генрі Декстера Вайта, свого асистента, референтом в усіх справах фінансів у закордонній політиці, зв'язаних з державним департаментом і доглядом державного секретаря, відповідальним за участь департаменту фінансів в операціях армії та флоту на чужих територіях. Таким чином Вайт став контролювати і державний департамент і військово-політику, бо від нього залежало, чи будуть гроші, потрібні на дані завдання. Лангер стверджує, що це зовсім незвичайна річ, щоб асистент міністра фінансів мав такий рішальний вплив на закордонну політику та військово-адміністративну окупованих територій. Тим більше сенсацийне, коли асистент міністра фінансів є агентом чужої держави, а це більш сенсацийне, коли ця чужа держава є Совєтський Союз.

Очевидно, що Вайт, спіраючись на Моргентау, що мав особливий вплив на президента, а радше на президентову, у співпраці з іншими агентами Гіссом та Догганом, що знаходилися в самому центрі закордонної політики, мав великі можливості і їх повністю використав. Отож, коли план Гола дійшов до відома Сталіна, — а це потвердила московська конференція 1943 року в участю Гола, — Сталін віддав свої накази. Для нього державний секретар Гол був, очевидно, невідомий, і тому проти нього почалася в Америці сильна кампанія, яка в листопаді 1944 року привела до його резигнації.

Рівночасно треба було переконати Сталіна в плані економічної руйни Німеччини. Лангер каже, що реалізація цього плану почалася статтею старого комуніста Саєна Варги, вміщеною в московському журналі "Війна й робітничий клас" у жовтні 1943 року. Варга — колишній товариш Леніна і учасник історичного подорожжя в закритому загоноі через Німеччину до Росії в 1917 році. В своїй статті він говорить про план ліквідації репарацій після зграйливої війни: передбачає ліквідацію армії для і будови СССР, демонтаж індустриальних заводів Німеччини та вивіз їх до Союзу, вкінці — конфіскацію німецьких активів закордоном. В цих останніх пунктах особливо противився цей російський план планови Гола. Зате був він ідентичний — як виводить Лангер, — з т. зв. планом Моргентау, фактично (Закінчення на стор. 3-й)

СИЛА І СТРАТЕГІЯ СОВЄТСЬКОЇ АРМІЇ

Остання вістка з ділянки совєтської військової політики — це оголошений 27 березня ц. р. в Лондоні під час дебату у Підкомісії Об'єднаних Націй в справах розроблення ще один совєтський проєкт, який бере під увагу тільки редукцію існуючих наземних арій, але, дивним дивом, не задує навіть про заборону дальніших експериментів з атомною зброєю і про генеральну заборону вживання атомової зброї, що впроваджувалася в роки було кардинально вимогою в совєтських промовах, розмовах, листах, заявах і меморіалах на цю тему. Західні фахові коментатори відразу роблять з цього найновішого совєтського становища висновок, що 1) Совєтський Союз має вже тільки атомових і водневих бомб, що йому вже не страшно на дальню продукцію цієї зброї на Заході і 2) СССР, пропонуючи редукцію наземних військ своїх і ЗДА до 2,500,000, а Англії і Франції до 650,000 в кожній із цих країн, з "пробною обеззброєною зоною Німеччини", — хоче тим самим заповнити рішучу перевагу совєтської наземної армії над сполученими наземними військами Західної Європи, вилінувши внаслідок водночас "заднім ходом", ніби у загальному плані світового роззброєння, найбільш для Совєтів загрозливу західно-німецьку збройну силу, або бодай послабити оборонний потенціал Заходу відтягненням з терену Німеччини атомової зброї альянтів.

Цей останній совєтський виступ цілком погоджується з твердженням фахового військового референта "Нью-Йорк Таймсу" Гансона Болдіна, який у трьох статтях, з. "Совєтські збройні сили" подає цього тижня надзвичайно цінні інформації. Болдін, призначаючи, що всі статистичні дані про совєтську армію високо гіпотетичні і з позо обсягом можливого авторитетного потвердження чи заперечення, сам займається більше загальною і характерною і стратегічною плануванням, як цифрами. Лише на самому вступі приймає він за річ певну, що СССР має найбільшу в світі наземну армію, найчисленнішу підводну флоту і майже таке саме щодо числа машин летунство, що й ЗДА. Величезний зріст совєтської збройної сили він пояснює успіхом совєтського експерименту з перетворенням сучасного військового держави на державу високоупромисловлену, і то з непропорційно до інших галузей промислу сильним розвитком промисловості, потрібним якраз для продукції зброї всіх родів і видів. Він докладає це статистичними порівняльними цифрами совєтської продукції сталі, електричної енергії і пального в 1930 і 1955 році, — цифрами, які вказують на те, що совєтська продукція здоганяє американську в цих трьох найважливіших для військової діяльності стокмлевими кроками. Правда, Болдін не виводить Лангер, — з т. зв. статистика тенденційної переборщення. В усякому разі,

стверджує цей фахівець, "совєтська армія перестала бути озброєною ватагою з другої світової війни". Проте, мабуть, під адресою конгресових критиків теперішньої американської військової політики і деяких кіл америанського громадянства, сильно занепокоєних відомостями про збройну могутність СССР — Болдін звертає увагу на цілу низку дальніх слабих точок у військово-політичній Совєтській цивільній авіації стоїть в яскравій диспропорції до військової і не займає майже ніякої позиції як доможна сила на випадок війни. Совєтська радарна система стоїть далеко позаду американської і не вміє, наприклад, визначати висоти лету ворожих літаків. Не зважаючи на всі "засівні кампанії", совєтське літоборство з Ахиллевою п'ятою СССР, бо все це не минуло ще спонрадицій катастрофи голоду. Совєтська сітка автошляхів і взагалі битих шляхів все ще відстає від американської, бо досі, наприклад, нема ні одної автошляхи, яка перетинала б цілий Совєтський Союз, а спосіб будівництва шляхів до Москви у формі променів, чи "шпички в колесі", дає величезні можливості ворожому летунству під час війни. На 225,000 миль водних шляхів в СССР — всього 70,000 миль рік і каналів пристосовано до плавання.

Нова совєтська стратегія наставляє на танкові дивізії, летунство і підводні човни, себто ті роди зброї, що їх найбільш масово продукують в СССР після останньої війни. Це вже не дефеанзивні, а офеанзивні збройні засоби. Виходить, що Совєти набагато менше вже розраховують на свої "неосяжні" простори і свій клімат — два чинники, які заважали на прогресі Наполеона і Гітлера. У третій світовій війні Совєти планують передусім наступ, і то наступ на Західну Європу, щоб, поперше, відунути найдалі в заплілля власний край, а, подруге, тримати Захід Європи, нічого не даючи в своїх руках: американсько-англійське летунство, мовляв, не захоче руйнувати докраю Німеччину й Францію, і тому масово кинути туди совєтські війська, щоб вони самі себе розмірювали.

Отож Москва, заповнивши Болдін, здаючи собі справу, до простір "матюшки Росії" та її вбивчий для чужинців клімат не зможе уже відіграти ролі ратунокового пося, як відігравали в 1912 і 1942-44 рр. зберегла третій тактично-стратегічний принцип — масовість наземної військової. Воно, включаючи коло 14 дивізій силою 400 тисяч воїнів, "службів безпеки" (раніше МВД, після розстрілу Берії тісніше підпорядкованих командувачу армії) — нараховує разом до 4,600,000 воїнів. Нема доказу, що Москва дійсно перевернула до 31 грудня мин. року редукцію війська на 640,000 осіб. 800,000 — 1,000,000 — це професійні воїни з довготривалою військовою службою. Вогнева сила значно збіль-

Лев Шанковський

ІСТОРІЯ ВОСЬМИ ЗВЕРНЕНЬ

(До характеристик більшовицьких методів у боротьбі з українським визвольно-революційним рухом)

IV

Треба, однак, сказати, що основні кадри революційного підпілля не заламалися і не прийшли з "повинною". Навпаки, підпілля відповіло на звернення великою пропагандивною акцією, спрямованою під адресою фронтоних воїнів Червоної армії, розташованих на території дії УПА й підпілля. Серед цих воїнів поширено тоді мільйонні листівки, які вивисювали, за що бореться УПА й підпілля й закликають воїнів Червоної армії до спільної боротьби проти Сталіна. Оця пропаганда почала давати свої наслідки. Шораз частіше підійшли Червоної армії відмовлялися від акції проти УПА, кажучи, що це не справа війська, але НКВД. Були теж численні випадки безпосередньої допомоги, хоч проявив нестриманий збоку деяких частин Червоної армії. Це все створювало для більшовицького загрозливе становище й вони, ствердивши, що Червона армія стає небезпечною в боротьбі проти УПА, чим скоріше забрали фронтоні дивізії із Західної України. На їх місце, з далекого Московщини, а навіть Сибіру, спровадили дивізії внутрішніх військ НКВД.

Тим часом, Хрущов з Рясним почали готуватися до остаточної розправи з УПА й підпіллям. У пресі починають знову і вже частіше по-

являтися статті про konieczність "ліквідації банд", що "заважають" у ділі відбудови народного господарства Української С

СМЕРТЬ ШВЕДСЬКОГО ШЕРЛОКА ГОЛМСА

Світової слави шведський детектив Гаррі Седерман, з титулом доктора та професора університету, помер несподівано на 53-му році життя, далеко від своєї батьківщини в Танжері, де працював над реорганізацією міжнародної поліції.

Його властивою багатовисхідною був цілий світ, де в багатьох кримінальних випадках грав він, як детектив, головну роль. Вже як учень цікавився він криміналістикою, а як студент вивчав хімію з німецьких університетів. Практичні студії проводив він у багатьох європейських та позаязичних краях. У 1928 році дисертацію на тему «Ідентифікація пострілу з рушниці зброї» здобув він у Лозі ступінь доктора, де й дістав працю асистента в поліційній лабораторії. На підставі цілого ряду доповідей з ділянки кримінальної техніки в ЗДА, заангажував його стейт Нью Йорк для відбудови державної поліційної лабораторії. Тут він написав відомий підручник криміналістики, який став теоретичною підставою для випуску кримінальної поліції ЗДА, а зокрема відомого Еф Бі Ай. Спеціаліст Седермана було — вишисно вати науково різні злочини.

Вернувшись на свою батьківщину, працював він як директор кримінально-технічного інституту й рівночасно викладав як професор у Стокгольмському університеті криміналістики. В той час пише він цілий ряд фахових книжок, які появились в перекладах у 18-ти мовах. В Америці та Швеції працював при накручуванні автентичних кримінальних фільмів і був в ділянці такого роду фільмів головним дорадишником. У Швеції

мав він таку популярність, що в день народження застав перед дверима свого дому велику та прегарну китицю квітів з написом: «Від вдячних злочинців». Був він рівночасно-знаменитим стрільцем з короткої зброї, і тому мав ще популярне назвисько «Револьвер-Гаррі».

Між світовими злочинцями відчув на своїй шкірі тверду руку та геніальний ум Седермана і східно-німецький Берлін, теперішній шеф уряду безпеки Східної Німеччини Ернст Вольфбер, найкращий фахівець Москви у справах корабельних саботажів. Коли в 1936 р. розгорілася в Еспаї громадянська війна, агенти Вольфбера почали негайно свою «працю». Вони заложили в Роттердамі на італійському кораблі «Фельче» вибуховий ладунок, який на чистому морі експлуатовав, внаслідок чого корабель пішов на дно. Та сама доля зустріла японський корабель «Таїма Марі» при в'їзді до Бремену. Незабаром після цього в данській пристані Фредеріксгаві згоріли дотла два еспанські кораблі «Піцера» та «Абрего». Руку Вольфбера відчула на собі і Польща, гордість якої пасажирський корабель «Ватори» горів у 1938 р. в пристані Копенгаги. Англія, Франція та інші держави також відчували «діяльність» Вольфбера.

Після саботажних актів на німецьких та японських кораблях, Седерман приступив до протипації. Його стохгольмська центральна знала вже, що вибуховий матеріал випавший для саботажів, походить зі шведських копальні залізної руди, і мала в руках докази, що його викрадають комуністи-робітники та перепачкують до рук аген-

тів Вольфбера. Одного з цих пачкарів схопили на кордоні Норвегії, а в 1940 р. заарештовано й Вольфбер. Гестапо домагалось від Швеції видачі Вольфбера азамку за сімх інтервюваних в Німеччині і Швеції, побоюючись дипломатичних ускладнень з Советами, на цю пропозицію не погодилась. За крадіж вибухових матеріалів та пачкарство шведський суд засудив Вольфбера на три роки тюрми, але поки він покаяв відсиджувати кару, «мадам» Колонтай, совєтський посол у Стокгольмі, вручила шведському урядові документ, який «стверджував», що Вольфбер є совєтським громадянином і що він за розрату грошей повинен відповісти перед судом у Москві. Швеція поступилась, видала Вольфбера Советам, і таким чином його оминув німецький шибениця. Натомість майже всі його агенти, які «працювали» на терені Німеччини, попали в руки гестапо, і їх засуджено на кару смерті або на тюремне ув'язнення.

У великій політиці під час другої світової війни Седерман грав також визначну роль. В 1942 р. він був у Берліні, як заступник Швеції на з'їзді Міжнародної комісії кримінальної поліції, і при цій нагоді бачився з президентом німецької поліції графом Гельддорфом та шефом кримінальної поліції Небе, з якими підготував план ліквідації Гітлера та головачів нацистського режиму. У плані передбачалося повітряну висадку у Берліні 10,000 англійських вояків, які при співдії з німецькими поліційними частинами, мали заарештувати Гітлера, Герінга, Геббельса, Гімmlера та ін. і вчинити переворот. Але англійська головна команда вважала цей план за надто ризикований і на нього не погодилась.

Пізніше перейшов професор криміналістики до організування руху спротиву в Данії та Норвегії. Ця акція не стала на переходи тому, що, негайно після капітуляції Німеччини, Седерман виїхав до Гамбургу, щоб давати свої поради при організуванні західно-німецької поліції.

Ного смерть — це велика втрата не тільки для шведського народу.

Нестор.

КРЕМЛІВСЬКИЙ ПЛАН ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ним автором якого мав бути Вайт, сталінський агент. «План Моргентава» постав протягом 1944 року і також передбачав репарації через демонтаж індустриальних закладів та конфіскацію німецького майна (приватного) за кордоном — зовсім, як план Варги. Проти нього рішуче виступали державний секретар Гол і секретар війни Стімсон. Навіть американська

преса назвала його таким драматичним, що від нього, мовляв, ледве один крок до «стерилізації всіх німців». Але през. Рузвельт легко схилився до цього плану, очевидно, омовляючи Моргентава, який сам признав у своїй книжці «Німеччина — це наша проблема», що і президент і Конгрес мусили бути «заманені», «трієк» в цей план.

Цей план був готовий напередодні т. зв. 2-ої Конференції в Квебеку (Канада) між Рузвельтом і Черчиллем у вересні 1944 року. Державний секретар Гол не поїхав на конференцію, але зі здивуванням довідався, що з президентом поїхав секретар фінансів Моргентав та його асистент Вайт, а план Моргентава увів з собою президент як базу для дискусії. Але й це не все, що є дивне в цій історії: Лангер доказує, що план, прийнятий провізочно і позначений ініціалами обох шефів держав, не мав повного тексту, зокрема клувала про конфіскацію була зазначена Моргентавом і Вайтом як «строга тайна».

Коли Черчил пізніше завагався навіть провізочно прийняти, як його підписував йому перед дискусією про американську позицію для Великобританії, то Генрі Вайт натякнув лордові Черчиллю, особистому асистентові Черчилля, що прохання Англії стрінуло б багато прихильнішу поставу в Америці, якби Великобританія апробувала план Моргентава-Вайта.

«Яким тріумфом Сталіна, — говорив Лангер, — була ця друга конференція в Квебеку! Там не було ані однієї російської делегації, але Сталін і не потребував нікого, бо роботу для нього робили його агенти, і то так, що все виглядало, як чисто американське рішення».

Черчил у своїх споминах каже, що сподівався, що план Моргентава не стане дійсністю. Він і не став в цілості підставою американської політики. Але в частині про конфіскацію німецького майна пізніше так був зrealізований, і все завдяки Вайтові та Гісові. Наперед прийшла конференція в Ялті, в лютому 1945, Гол не був уже державним секретарем, а президент був очевидно хворий.

Лангер пригадав назагал відомі факти про торги Ста-

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом)

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Українці Житомирщини відзначили 85-ліття з дня народження своєї землячки, видатної поетеси Лесі Українки. 25-го лютого в Новоград-Волинському відбулися величезні збори з нагоди відкриття меморіальної таблиці на будинку, де народилася Леся Українка. Другу меморіальну таблицю встановлено на будинку, в якому вона проживала від 1872 по 1878 рік. На присвяченому пам'яті поетеси учасникам засідання виступили українські письменники В. Бичко, П. Дорошко та ін.

„МОЄ СЛОВО ПРО ПАРТІЮ“

Ніяк не можуть жити совєтські поети без „культу“. Та й справді, яка ж це поезія без славословлення та злихування? Отож, після заснування культу Сталіна захопилися совєтські поети на те самісіньку ноту злихувати партію: тими самими словами, з тими

ліна з Черчиллем щодо репарацій і про хитке становище Рузвельта, найближчим до радником якого був Алджер Гіс а другим — Вайт. Офіційний комунікат про німецькі репарації був загальний, в ньому не було згадки про конфіскацію німецького майна за кордоном. Але через два роки, у березні 1947 р. виявилось, що в офіційному протоколі під заголовком „репарації“, зазначено, що ці репарації мали бути покриті з німецького майна на терені Німеччини та за кордоном, отже — через конфіскацію закордонних активів. План Варги з 1943 року, план Моргентава-Вайта з того ж року та протокол з Ялти збігаються по суті. Лангер далі говорив про заходи Вайта і Гіса в Америці передати контролю зайнятих німецьких активів Вайтові, про довгі його інтриги, щоб перевести постанову про остаточну конфіскацію в Конгресі і т. д. У січні 1950 року Алджер Гіс, б. асистент державного секретаря Гола заарештовано за те, що фальшиво заперечує, що був шпигуном. В його справі виявилось безсумнівно, що членом комуністичної групи та агентом був і Вайт, асистент секретаря фінансів Моргентава, і інші з ним. Моргентава, відомого з ненависті до німців, Вайт вів за ніс. А в ефекті, як тверджує Лангер, комуніст і агент Вайт контролював під час війни хід закордонної політики і військової окупації домою юрисдикції та підступними ходами.

Все це, очевидно, тільки на одному малому відтинку показує що один візір „большевської інфільтрації“ в найвищій урядовій сфері чужої держави. А скільки ще відтинків не виявлено?

УВАГА! Українці Аллентау, Нортгемптон, Бетлгема, Редінг, Істон, Таммака, Честертон. Від 1-го квітня 1956 р. Українська Радіопрограма в Аллентау, Па., („UKRAINIAN HOUR“) буде передаватися кожної неділі від год. 8:00 до год. 9:00 вчором, через радіо-станцію WAEB Allentown, Pa., 790 на радіальній підляці.

Слухайте одну українську радіо-програму в Lehigh Valley та околиці.

В НЕДІЛЮ, 8-го КВІТНЯ 1956 Р. о годині 4-й пополудні в залі ч. 32 Українського Народного Дому в Нью Йорку при 140-142 Друга Емано відбудуться

ПЕРШІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КАРПАТСЬКОГО ЛЕШЕТАРСЬКОГО КЛУБУ

В ПРОГРАМІ ЗБОРІВ: 1. Затвердження Статуту 2. Устаткування асарту спортової діяльності 3. Визначення висоти вкладів і внесково 4. Вибір проходу.

Прогноз всіх бутих і нових членів взяти участь в Зборах. Тимчасовий Проліт

Український Конгресовий Комітет Америки Філія у ФІЛАДЕЛФІ

улаштовує в неділю, 8-го квітня 1956 р., о год. 8-й вечора у залі КЛУБУ ГОРОЖАН при вулиці Френклін ч. 847.

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ для вшанування пам'яті ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Промову виголосить редактор „Свободи“ АНТІН ДРАГАН. У концерті виступит: Міхалій Хор „КОВЗАР“ із солістами Веронією Цегельською й О. Татунчаком під диригентурою д-ра Антона Рудницького, Фортепіанний супрота: Лідія Бульба. Виступит теж вперше у Філадельфії визначна члестка Христа Колеса. Деклямації у виконанні артистки Драматичного Театру Ніни Герленко. Програми, які вважались квітками вступу, до набуття в Кооператив „Вазар“.

3 наших буднів

ПРО РІЗНІ ДИВА НА СВІТІ

Що воно за знак, що Великдень н о в о г о стилю припадає цього року якраз на „Пріма Априліс“? Здивує нас календар, чи що таке? Не хотів би я загінати календарних справ, бо вже мені ця тема набридла, але ж воно гудно та дивно здається, що, наприклад, в Дітроїті, на другий тиждень вже буде по Святках, розпінуться всі і л я т різні гульки, а ми, в Нью Йорку, будемо ще п'ять тижнів важко готувати. Між іншим — мій шеф від „Леса Микити“, містер Еко, хотів навіть випустити два святкові числа журналу: одне — за новим стилем, для Дітроїту, друге — за старим, для Нью Йорку. Але прийшов той „ексидент“ з пожежаром „Промітес“, „Лисові“ обгорів трохи хвіст, та й ми, бідні погорільці, не могли собі дозволити на подвійні Святки. Але на світі діється ще більші дива!.. От, наприклад, за три тижні побачимо на телевізії, як Христов з Булганіним н о з а в а л ь о ть позоложеного каретою вліцями Лондону на авіацію до Бакінгемського Палацу, а їм назустріч вийде Іх Величність Єлизавета II-га з своїм Пилимом і просягне їм на привітання свою руку, а ці крокодили цілуватимуть тую руку, а як будуть гетьмо співувати, то й, жожі, „Орден Під'язки“ дістануть!..

П р а в д а, зорганізовані українське жіноцтво м. Клівленду аплетувало до Іх Величності, щоб не подавала руки харизмам, але хто

ний слухає голосу наших жінок (крім вас, голові-ка!)? От, цікаво було б знати, як одягнуть Микиту на цю парадну — у фрак, чи в „таксідо“? А може у фрак та у вишвану сорозку, — як вибрався один наш артист — співак на балу до губернатора Вестера у Львові.

Кажуть, що ні Христов, ні Булганін не вміють з'являти собі краваток, та їх кризенурое і виряджає на гала-паради міністер торгівлі Микоян, людина булава, з вищою огладою, бо закінчив дужовну семінарію в Тифлісі, ту саму, з якої його кориха, Сталіна, вигнали на 3-му році.

... Ех, і розколошматили батька народного на 20-му з'їзді партії! Нізого з нього не осталося, тільки „облако в штанах“, як писав Маяковський. Не знаю, не відомо, куди мантрують по смерті душі незакінчених студентів тифліської дужовної семінарії: на верг, чи на саме дно аду...

Мені хогеться вірити, що горну душу Сталіна і нескло не прийшло і соня тенер переживає найтяжшу муку ще тут, на землі, дивлячись з лютим безсиллям, як ганьблять і зневажають його пам'ять не буржуазні націоналісти, але найбільш зоратиски із зорєсвітного Кремля.

Подаром, кажуть, в Совєтах тенер дуже в моді такий жог:

— Як погуваєсь, Іасне Іаніанігу?

— Як Сталін в мавзолі. Іскр.

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (СФУЖО)

повідомляє Українське Громадянство, що її Голова бл. п. ОЛЕНА КИСІЛЕВСЬКА

померла по довгій і важкій недозі в Оттаві, Канада, дня 29-го березня 1956 р., проживши 87 років.

ОЛЕНА КИСІЛЕВСЬКА народилася 21-го березня 1869-го року в Галичині, в родині о. Сіпейовича. В 1884 році була вона наймолодшою учасницею зборів Товариства Руських Жінок у Станіславі, першого українського жіночого товариства, та його наймолодшою членкою. Одружилася з Кисілевським у 1887 році. Вона стала співосновницею Руського Жіночого Круга в Коломиї, членом управи „Бояна“ та „Провсвіт“. Співробітниця Літературно-Наукового Вісника, редагує вона в 1912 році Жіночу Сторіну „Діла“. Під час 1-ої світової війни редагує календар-альманах Комітету Допомоги раненим і полоненим українським воїнам. Видаєць і редакторка часописів „Жіноча Доля“ і „Жіноча Воля“, що виходять від 1925 р. аж до виходу 2-ої світової війни. Організаційна реферетка Головної Управи Союзу Українок у Львові в рр. 1925-1934. Від 1928 р. секретарка польського союзу а листи Українського Національно-Демократичного Об'єднання (УНДО), потім переїхавши до Нью-Йорку. Від 1925 року

ПРАЦЯ

Help Wanted — Male

ПЕРШОКЛАСНІ МАШИНИСТИ

Праця при Lath and Milling Machine work in T. C. Wheaton Glass Co., Mold Shops. Платня \$2.27-3.36 рішучі при лінійній праці. Вакансії, гостинні умови, забезпечення і пенсійні користи. Голос, особисто в Employment Office від 8:00 рані до 5:00 поп., від понеділка до п'ятниці.

3rd & "G" Streets, Millville, N. J.

МАШИНИСТИ

з досвідом праці у фабриці. Приємні умови праці. Добра платня — денна праця — надчасові. Little Falls Road, Caldwell, N. J. CA 6-2047

MACHINE ASSEMBLERS

Перше місце мають з досвідом. Мусьть уміти долашувати і "scare bearings". Старші машини мають перше місце. Постійна праця в малій, дано заснованій фірмі. Телефон в New Jersey UNION 5-4849

ПОТРЕБНО МУЖЧИН

електротехніки

з досвідом DC Armature Winder.

Постійна праця. Голоситесь: Wm. M. HENDRICKSON & CO.

832 N. Broad Street Philadelphia 30, Pa.

TOOLMAKERS

Першокласні "DIEMAKERS"

Прецизійна праця в охолоджувальній фабриці.

ALL STATE TOOL CORP.

1163 E. Broad St., Elizabeth, N. J.

МАШИНИСТИ

потрібні до постійної праці.

Добрі умовини.

Зголошеним NEWARK UMBRELLA

and FRAME CO.

26 Prospect Street Newark, N. J.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“

Орденів і медалей

не нагадує проголошено нагородження ще 400 активних учасників революції 1905 і 1917 років „орденом Леніна“. Прізвисько нагороджених не називає.

● Московське радіо хвалить

що Алішан Махмуд, селянин із

Азербайджану, в ідеї виступає

148-мі роковини народної і з

загоди дотримати Червоного

прапора. Цін будице все ще

працює на колосі — разом з

комсомольцями.

● Товариство Повітряної

Індустрії випробує міжпланетні

кораблі, яким можна буде

летіти в космічні простори. Але

ці проби відбуваються пошкоджені на землі, на летючій базі в

Тексасі.

ПРАЦЯ

HELP WANTED—MALE

ТОКАР

до виробу знаряддя.

Добра винагорода, постійна праця

у фабриці рур. Потрібне

знання англійської і німецької

мов.

Atlantic Manufacturing Co.

157 Belmont Ave., Newark, N. J.

PROFESSIONALS

DR. ANNA MESSING

ЛІКАРКА З ВАРШАВИ

Косметика, лікарське усунування

всіх видів пера, зайвого волосся,

зморшок. "Facial Up-lift" без операції.

Приймає після уяви.

Телефон: Plaza 7-1282

130 West 57 St. New York City

META

WATCHES, JEWELRY, RADIOS, TV SETS

201 E. 14th St. NEW YORK 3, N.Y.

Направа Телевізорів, радіо-

приймачів, тайпскари, машини

до шиття та ін. електро-

приладів. Направа виконують

досвідчені техніки у високому

помешанні або в криниці.

Письмова гарантія.

Тел. ORegon 4-2590

SAVE BY MAIL

ORANGE 1556

EXTRA CONVENIENCE!

NO PARKING PROBLEM!

*Save by APRIL 10th

earn from the 1st.

*Accounts insured up to \$10,000.

CURRENT DIVIDEND 3%

SAVEAT HAYES IT PAYS!

HAYES

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

955 Broad St., Newark 2, N.J.

SALAMANDER

найславнішої марки

ОБУВ'Я

імпортовані з Німеччини

54 WEST 57th STREET

NEW YORK 19, N. Y.

ДАРОМ КАТАЛОГ

Circle 5-8180

ПАЧКИ

ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ

Замовляючи у нас пачки, Ви

заощаджуєте собі клопоту і гроші.

Вислано найкращі на світі

англійські матеріали, на убр-

ання плаття, костюми.

Обуви чоловічої, шкільної

сильної.

Обуви жіночої, сильної з

холоду.

ВІСЛАСМО ВСІ ЛІКИ

І ВІТАМІНИ.

ТАКОЖ ВАШІ ПАЧКИ

З УЖИВАННОЮ ОДЕЖОЮ.

Пишіть по каталогу.

J. NAWROCKI — AGENCY

617 Grove Street

Irvington 11, N. J.

ПРО НЕВРАЛГІЧНІ БОЛІ

й терпіння мускулів

Якщо ви терпите болі, які

терять і руху вас; якщо ви

напів божевільні від неспасних

болів мускулів; якщо ви дали

би все, щоб дістати поміч проти

них болів і мук, які роблять вас

алікою, — то подивіться і по-

друзайте децю про лік АНТРО.

Лікарські звідомлення вказу-

ють, що та чудесна назва швидко

облегчує біль від різних нев-

ралгічних негду; як заплалені

з'являються м'язи, плечі, руки і

ноги, або від понатяганих мускулів.

Користувачі захоплю-

ються успішністю про зняття

поміч, яку вони дістали ін-

коли під першою невеликою

дозуванням.

Не терпіть даром другий день

тортури, тільки спробуйте АН-

ТРО. Можете легко дістати

цей лік поштою, написавши до

KINGSLEY CO., Dept. 13, Box 415,

Peekskill, N. Y. Цілий місяць

написуйте своє прізвисько й

адресу друкованим письмом на

обертоті конверта. Ви одержите

відповідно поштою значай-

но \$6.00 порцію, тільки за \$5.00

плюс 63¢ оплата COD. Запла-

тите лістоношлю при одержанні

посилки. Зробіть це тепер поки

можете ще дістати АНТРО.

Ім'я

Адреса

Місто

Стейт

45 CROMWELL ROAD, LONDON S.W. 7, ENGLAND

PAINTED DESERT URANIUM & OIL CO.

A WASHINGTON CORPORATION

Займається дослідженням урану і інших

металів в поєднанні в Daybreak area,

Spokane County, and in Ferry County, Wash-

ington; also in Grand and San Juan Counties,

Utah.

PUBLIC OFFERING

12,000,000 shares of common capital stock at

1¢ per share fully paid and non-assessable.

Жадайте об'явку. Пишіть:

W. M. FREDERICKS, Secretary-Treasurer

725 Peyton Building, Spokane 1, Washington

The Statutory Statement filed with the State of

Washington is available for inspection at the

Company's Office, 737 Peyton Building, Spo-

kane, Washington.

Please send me offering Circular on

PAINTED DESERT URANIUM & OIL CO.

Name (print)

Street

City

State

Dept. U

MISCELLANEOUS

ШКІРА

на шкірні золі або чоботи

чи черевик.

Відкрито в суботу.

Всі сабелі й автобуси до

Brooklyn Bridge.

JACK STANG,

192 William St., New York 38, NY

Tel WOrth 2-9810

Hallett & Hallett

ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

Since 1854

HALLETT HOMESTEAD

Flushing 9-0062

Northern Blvd. & 147th St.

Flushing, L. I., N. Y.

Howard L. Hallett, Jr., Lic. Mgr.

Wesley Hallett, Treasurer

ЧУДЕСНА ФОРМУЛА

ДЛЯ ВОЛОСЬЯ

СІВІНА ЗНИКАЄ

Діє наче магичним способом, без

повторного фарбування. Хо-

чете вже раз закінчити свої

клопоту з сивим волоссям, не

виключаючи трудних і фантастич-

них фарб, в які ніхто не вірить.

Не вірте, що це є можливість.

Спробуйте, так як тисячі інших

це роблять, застосовуючи мето-

ду NUVIDA з чудовими резуль-

татами. Ризик тут немає ніяко-

го. Ви платите \$5.00 за достат-

ню кількість, щоб одержати ба-

жанний копій волосся. Якщо не

ужити цієї кількості Ви не бу-

дете повністю одужати повер-

тати порожню пляшку і повер-

ного звороту. Не пропустіть цієї

нагоди. Пишіть цей відгук по-

штою до TRYSON CO., Dept. 35,

Peekskill, N. Y., нашіть точно

дружком Ваше прізвисько й адре-

су на відворотному боці кон-

верти. Вам скоро пішуть Вашу

посилку відворотного поштою.

Не посилайте жадних грошей,

заплатити поштареві при доста-

ві пакунка.

Купуйте в підприємстві,

що оголошується в „Свободі“

MISCELLANEOUS

KRAUS & NUSSBAUM

КРАМНИЦЯ

МУЖСЬКОГО ОДЯГУ

ВІПРОДАЖ ЗІМОВИХ

ПЛАЩІВ

і костюмів. Спеціально зни-

жені ціни на зимовий одяг.

Плаття, штани, убрания з 2

парамі штани, виконані з

тутешніх і імпортованих ма-

теріалів. Гарантія напрова-

вимою на замовлення

жіночі і мужські костюми

і плащі.

308 East 86th St. (коло 2 Ave.)

New York City

Tel. RE 4-2471

Tel. RE 7-0658

L. SCHULZ

САЛЬОН КРАСИ

Тривала зачіска

і фарбування волосся.

Солідна обслуга.

HANS N. SCHULZ

НАПРАВА ГОДИННИКІВ

І БІЖУТЕРІ

234 East 86th Street

New York 28, N. Y.

EVERGREEN 3-4450

Maple Coal & Coke Co.

Anthracite FUEL OIL Bituminous

OIL BURNERS — Sales and Service

72-74 BOX STREET BROOKLYN 22, N. Y.

Deliveries to MANHATTAN • BRONX • QUEENS

Власник Т. КУДЛАК

Шукаєте праці — шукаєте робітника?

Зверніться до Агенції Посередництва Праці

TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY

33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137

Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані

робітники до праці в ресторанах:

КУХАРІ, БУФЕТОВІ (COUINTERMEN), КЕЛЬНЕРИ,

ПОСЛУГАЧІ, ДОМОВІВЧІ І ІН.

Задайте до нашого Агенції, яка існує вже 30 років.

Наша Агенція, відома, що має охочим добру й добре

платити працю! Переконайтеся про це!

LORDSLEY 4-1137 JOHN CLETTY, власник

Одинока в Нью-Йорку українська взуттєва крамниця

KARPATY SHOES

(bet. 9 & 10 Sts.) — New York City

Tel.: ALgonquin 4-1893

Поручає доброзичливі і добрі взуття для всієї Родини

по доглядних цінах.

ПАКУНКИ

ДО ВІХ

КРАЇН

ЄВРОПИ

ОБУВ'Я

ОДЯГ

МАТЕРІЯЛИ

ХАРЧІ

І ІНШІ

ТОВАРИ

ЯКЩО ВИСЛАЄТЕСЯ З ЛОНДОНУ

ПОСИЛКА БУДЕ ДОСТАВЛЕНА ШКОРИШЕ І ПЕВНО.

ГАРАНТУЄМО ДОСТАВУ АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ.

Митні оплати платимо в Лондоні. Ваші приятелі чи Рідні

в Європі не будуть обтяжені жадними доларами. Мито і

кошти пересилки включені в ціну нашого експорту.

Пишіть по-українськи по наш новий каталог.

Lampert & Polimex Co.

45 CROMWELL ROAD, LONDON S.W. 7, ENGLAND

УВАГА! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

У МІСТ